

Kovisvihjeiden rakentaminen

Laatijan saralla ei ole mitään yhtä haasteellista kuin koviksen vihjeityksen teko. Ohessa muutamia esille tulevia tilanteita.

Omissa koviksissani tähtään skaalan yläpäähän eli täyskolmoseen. Valitusta vihjetypistä riippuu usein, kuinka vaikeaksi eri ratkojat vihjeen mieltävät.

Tietopuoliset vihjeet ovat helppoja niille, joiden erityisalaan vihje osuu. Tietovisailuja paljon pitäneenä tiedän, että kun osallistuja sanoo: "hyvä kysymys", se merkitsee, että hän tietää vastauksen. Joillekin kaikki tietopuoliset vihjeet ovat huonoja.

Rakennevihjeet ovat helppoja, jos rakenteesta saa heti kiinni. Kun rakenteesta saa kiinni, on yleensä vain yksi oikea vastaus. Jos rakennetta ei löydä, paikka on ratkojalle todella vaikea.

Laajakeilaisemmat vihjeet ovat vaikeita siksi, että mahdollisia oikeita vastauksia on useita. Laatijan tarkoittama sana löytyy vasta risteävien sanojen avulla.

Jos vihje on liian helppo, tulee lunta tupaan, koska "eihän tämä ole mikään oikea kovis". Kuitenkin täyskolmosessa pitäisi olla siellä täällä muutama sellainen vihje, josta saa varmasti kiinni ja ratkonnan alkuun. Muuten ei tule niitä tuiki tar-

keitä risteäviä sanoja.

Laatiessani en yleensä mieti vielä lainkaan vihjeitä. Kuitenkin sille sanastolle, joka laatiessa syntyy, pitäisi voida laatia tasapainoinen vihjekokonaisuus: sopivasti eri vihjetyppejä eri puolille ristikkoa, sopivasti aloituskohtia, sopivasti piirrosvihjekohtia, kauttaaltaan samalla tasaisella vaikeusasteella.

Koviksissa on syytä muistaa, että ratkojien muisti on pitkä: ei pidä tarjota samaa vihjetä samalle vastaussanalle uudestaan. Mitä huikeamman vihjeen onnistuu keksimään yksittäiselle sanalle, sitä kertakäyttöisempi se on.

Kovisvihjeitä tehdessään laatijan olisi syytä pyrkiä pois tutusta, umpihangen alueelle. Sinne ei pidä kuitenkaan mennä liian kauaksi, koska silloin ratkojat eivät onnistu kurkottamaan niin pitkälle. Kuitenkin, jos minkäänlaista umpihankikerointa ei ole, jotakin ratkontanautinnosta jää saamatta.

Lopultakin ainoat todella luotettavat osviitat seuraavan koviksen vihjeittämiseen tulevat edellisen koviksen ratkojilta: palautteesta saa parasta ymmärrystä siihen, miten seuraavan koviksen vihjeitys on syytä rakentaa.

Yhden Iltiksen koviksen vihjeitys rakentuu minulla 1,5–2 viikon mittaisen rupeaman aikana.

Antti Skyttä
antti.skytta@ristikkoakatemia.fi

Lähetäkää ristikkoiheisiä kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi

Ristikkoakatemia Facebookissa:
www.facebook.com/groups/ristikkoakatemia/